

Handläggare
Karolin Bogren Gavling
Telefon: 08- 508 121 96

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
23 mars 2023

Remiss av Vägar till ett tryggare samhälle, Kraftsamling för barn och unga

(SOU 2022:67)

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr KS 2023/99

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat delbetänkandet "*Vägar till ett tryggare samhälle - Kraftsamling för barn och unga*" (SOU 2022:67) till Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande. I delbetänkande har Trygghetsberedningen valt att fokusera på två områden inom de kriminalpolitiska utmaningar som samhället står inför nu och under de närmaste åren. Dessa områden är dels barns och ungas involvering i gängkriminalitet, dels våld i barns och ungas nära relationer.

Betänkandet innehåller bland annat förslag om att Socialstyrelsen ska kartlägga vilka insatser som kommuner erbjuder barn och unga som utsatts för våld i en nära relation samt att regeringen ska ta fram ett inriktningsdokument som beskriver de insatsområden som är mest angelägna att arbeta med för att förebygga att barn och unga involveras i gängkriminalitet. I linje med inriktningsdokumentet ska en kraftsamling med stöd av utsedd kommitté genomföras för att förebygga att barn och unga involveras i gängkriminalitet.

Förvaltningen ställer sig positiv till de förslag som ges i Vägar till ett tryggare samhälle (SOU 2022:67) för att utveckla och förbättra arbetet inom barns och ungas involvering i gängkriminalitet samt våld i barns och ungas nära relationer.

Förvaltningen ställer sig även mycket positiv till ett inriktningsdokument som beskriver de insatsområden som är mest angelägna att arbeta med för att förebygga att barn och unga involveras i gängkriminalitet. Förvaltningen menar dock att det är angeläget att även regionerna är en del av kommande nationella, regionala och lokala överenskommelser i en gemensam kraftsamling för att både förebygga, upptäcka, ge stöd och insatser. Även polisens arbete riktat mot narkotika bland ungdomar och unga vuxna är avgörande för att på sikt minska gängkriminaliteten i samhället.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Vägar till ett tryggare samhälle, Kraftsamling för barn och unga” (SOU 2022:67) till Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande senast den 31 mars 2023.

Ärendet har remitterats till Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga – Tensta stadsdelsnämnd, stadsledningskontoret, socialnämnden samt utbildningsnämnden.

Ärendet

Regeringen beslutade den 26 mars 2020 att tillsätta en parlamentarisk kommitté som består av representanter från samtliga riksdagspartier, med uppdrag att bistå regeringen med underlag till utformningen av en kunskapsbaserad och brett förankrad kriminalpolitik. Detta ska bidra till att uppfylla de kriminalpolitiska målen att minska brottsligheten och öka människors trygghet.

Beslutet att tillsätta kommittén är en del av regeringens 34-punktsprogram mot gängkriminalitet som presenterades i september 2019. Kommitténs uppdrag är dock bredare än att bara omfatta gängkriminaliteten. Den ska lämna årliga delredovisningar under perioden 2021–2023 och ett slutbetänkande i oktober 2024.

Trygghetsberedningen har i detta delbetänkande valt att fokusera på två områden inom de kriminalpolitiska utmaningar som samhället står inför nu och under de närmaste åren. Dessa områden är dels barns och ungas involvering i gängkriminalitet, dels våld i barns och ungas nära relationer.

I delbetänkandet beskriver beredningen – för vart och ett av de två fokusområdena – dels en problembild, dels vilken förmåga berörda aktörer har att möta de utmaningar som aktualiseras.

Förmågeanalysen fokuserar på aktörernas förmåga att; upptäcka barn och unga i riskzon, initiera tidiga, träffsäkra och förtroendeskapande insatser, samverka med andra berörda aktörer, samt följa upp genomförda insatser och bidra till kunskapsutvecklingen.

Den är inte heltäckande utan syftar till att ge exempel på det arbete som pågår samt uppmärksamma vissa utvecklingsbehov. Betänkandet avslutas med Trygghetsberedningens bedömningar och förslag.

Trygghetsberedningens lämnar följande förslag:

- *Regeringen* ska ge lämplig myndighet i uppdrag att sprida kunskap om våld i barns och ungas nära relationer. Syftet är att uppmärksamma fler på våldet samt sprida information till utsatta om vilket stöd som finns att få.
- *Regeringen* ska ge *Socialstyrelsen* i uppdrag att kartlägga vilka insatser som kommuner erbjuder barn och unga som utsatts för våld i en nära relation, i vilken utsträckning dessa insatser faktiskt används samt hur effektiva de är. Kartläggningen ska också omfatta insatser som erbjuds unga utövare av våld i nära relationer. Socialstyrelsen ska även ges i uppdrag att ta fram ett kunskapsunderlag avseende våld i barns och ungas nära relationer för yrkesverksamma i kommuner och regioner.
- *Regeringen* ska ta fram ett inriktningsdokument (en miniminivå för arbetet) som beskriver de insatsområden som är mest angelägna att arbeta med för att förebygga att barn och unga involveras i gängkriminalitet. De insatsområdena är:
  - stöd till föräldrar
  - förskola
  - fullgjord skolgång
  - meningsfull fritid
  - maskulinitetsnormer
  - förmåga att tidigt identifiera barn och unga i riskzonen samt att vidta effektiva åtgärder för att förhindra en negativ utveckling samt
  - strukturer för samverkan kring barn och unga i riskzonen samt stöd till brottsoffer.
- En särskild organisation ska tillsättas för att med utgångspunkt i det framtagna inriktningsdokumentet stötta genomförandet av en kraftsamling för att förebygga att barn

och unga involveras i gängkriminalitet. Den särskilda organisationen ska ha formen av en kommitté. Arbetet ska bedrivas i nära samarbete med de kommuner som har särskilt utsatta områden.

- *Regeringen* ska låta utreda hur kraftsamlingen kan kompletteras med ett system för lokala överenskommelser som tydliggör kommunernas respektive statens åtaganden inom ramen för kraftsamlingen. Utredningen ska också omfatta frågan om hur ett system med statsbidrag kan knytas till sådana överenskommelser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab och kansli i samverkan med socialaavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 13 mars och i rådet för funktionshinderfrågor den 14 mars 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen har tagit del av remissen och ställer sig positiv till delbetänkandet. Förvaltningen instämmer i slutsatsen gällande beredningens förväntan att åtgärder i enlighet med de bedömningar och förslag som denna lämnat bidrar till att på olika sätt utveckla och effektivisera samhällets brottsförebyggande arbete som berör barn och unga.

Trygghetsberedningen konstaterar att det finns brister i kunskapen om våld i barns och ungas nära relationer. Förvaltningen håller med om detta och menar att kunskap och kompetens inom området behövs. Inom förvaltningens samverkansprojekt med polismyndigheten, IGOR, har man upptäckt tidigare okända våldsutövare och våldsutsatta där det finns barn. Tidig upptäckt av barn som utsatts för och bevittnat våld förebygger framtida risker framtida utsatthet för våld och våldsutövande. Samverkan mellan polis och socialtjänst är central och en utökad samverkan med regionens verksamheter skulle medföra möjligheter till ett sammanhållet stöd till den enskilde.

Förvaltningen anser att det är bra att Socialstyrelsen får i uppdrag att kartlägga vilka insatser som kommuner erbjuder barn och unga som utsatts för våld i en nära relation, i vilken utsträckning dessa insatser används samt hur effektiva de är.

Förvaltningen ställer sig mycket positiv till ett inriktningsdokument som beskriver de insatsområden som är mest angelägna att arbeta med för att förebygga att barn och unga involveras i gängkriminalitet. Förvaltningen menar dock att det är angeläget att även regionerna är en del av kommande nationella, regionala och lokala överenskommelser i en gemensam kraftsamling för att både förebygga, upptäcka, ge stöd och insatser. Även polisens arbete riktat mot narkotika bland ungdomar och unga vuxna är avgörande för att på sikt minska gängkriminaliteten i samhället.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Maria Klemets Hellberg
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Vägar till ett tryggare samhälle - Kraftsamling för barn och unga"
(SOU 2022:67)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2023-03-08
Maria Klemets Hellberg, Avdelningschef	2023-03-08